

stichting Commissie Natuur en Milieu Delft

secretariaat: Bizetstraat 23, 2625 AV Delft, tel. 015 2561141 / e-mail lc.doorn@casema.nl / KvK-nr 41146440

Delft, 22 mei 2008

Betreft: Commentaar Kadernota
2009 - 2012.

Het college van Burgemeester en
Wethouders en de gemeenteraad van Delft
Postbus 78
2600 ME Delft

Geacht college, geachte raad,

Hoewel het geen geringe opgave was om onder een overmaat aan zelfverheerlijking, die het gemeentebestuur in de kadernota 2009-2012 ten beste geeft, nog enige substantiële feiten en visies te ontwaren, willen we u onze reactie op die nota niet onthouden. Wij beperken ons in hoofdzaak tot wat op stedelijk groen, ecologie en ruimtelijke ordening direct of indirect betrekking heeft.

Het eerste dat daarbij opvalt is dat Delft - "een stad met vele gezichten" -, ook al is het maar bij wijze van voorbeeld, start met de citymarketing en de stadsstijl. Het platvloerse verkopen van mooie praatjes is het startpunt van dit denkwerk. Dat ene sterke gezicht voor Delft, waar dit college zo naar smacht, van vele gezichten één maken, daar heeft geen Delftenaar natuurlijk wat aan. Die heeft behoefte aan een interessante en een levendige, en wat ons betreft vooral ook een levende stad, niet aan de maakbaarheidsobsessie van bestuurders met scoringsdrang, en zeker niet na het échec van de Delft Kennisstad marketing.

Met het scoren van Delft valt het overigens niet erg mee. Delft is veelvuldig in de bovenste 10 te vinden in allerlei lijstjes, terwijl de stad qua grootte misschien op de 40e plaats staat. Opvallend is bijvoorbeeld dat Delft met 130 miljoen Euro in 10 jaar op de 8e plaats staat van de steden die middelen putten uit het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing. Wat ons daaraan niet bevalt is dat er in Delft bovenmatig van financiële prikkels - althans door het gemeentelijk apparaat - voor een grote bouwstroom wordt geprofiteerd, en dat de Delftenaar langzamerhand wel erg moet zoeken om nog enige "ruimtelijke kwaliteit" te vinden. Een ander interessant rijtje is dat van de "kruitvatindicatoren" (Atlas Gemeenten 2008), dat is geen rijtje met een tekort of een teveel aan drogisterijen, maar over wijken met langdurige werkloosheid en werkloze jongeren. Daarin staat Delft op de 16e plaats, veel te hoog dus (wat overigens geldt voor alle grotere steden in de zuidelijke randstad, op Dordrecht en Leiden na). In diezelfde Atlas zien we dat Delft wat het onveiligheidsgevoel van de burgers betreft ook op een keurige plaats bij de onderste 5 staat. In plaats van op de eigen borst te kloppen, zou het gemeentebestuur zichzelf beter op de vingers kunnen tikken.

"Veel van de afspraken in het coalitieakkoord zijn gerealiseerd", schrijft het college. Dat zou een compliment waard zijn, ware het niet dat het coalitieakkoord een zeldzaam bloedeloos stuk is. En als we afgaan op de enige betekenisvolle zinsnede die er over groen en ecologie in te vinden is - "*In alle bouwprojecten gebruikt Delft de beschikbare grond intensief, om extra ruimte te maken voor openbaar groen en ontmoetingsplekken voor jong en oud.*" - dan kunnen we in ieder geval vaststellen dat *die* afspraak van het coalitieakkoord wel erg veelvuldig geschonden wordt. Het "we werken *nog steeds* aan groen in de wijken" zijn we eerder geneigd als onheilspellend dan als geruststellend te beschouwen. O jee, daar komen ze weer om boomspiegels te schoffelen of de spelende jeugd uit de boomhutten te jagen.

Bij een snel afnemend bomenbestand kiest men de vlucht naar voren, een prijsvraag nota bene onder Delftenaren die de mooiste boom mogen kiezen. Welke boom heeft

de X-factor? Het zou wel eens de *afgezaagde* boom kunnen worden bij deze PR-truc. De vervelende rooskleurigheid bij het beoordelen van de eigen beleidsdaden kan men ook verder in de tekst van de kadernota moeiteloos terugvinden. “Wegen worden opgeknapt, waarbij veel aandacht is voor fietsers, kinderen en een groene inrichting.” Dat de herinrichting van de Ruys de Beerenbroeckstraat de 2e prijs kreeg bij de provinciale “Ted Jansen Award” is daarbij wel erg grappig. Ted Jansen was tussen 1990 en 1998 in het provinciaal bestuur de portefeuillehouder voor ruimtelijke ordening, en als de beruchte verrommeling van het Haaglandse gebied aan één persoon te verwijten is, dan is het wel aan deze Tedje Jansen.

Behalve dat de gemeente hard werkt om “het” nog leuker te maken - de gemeente was wellicht in de leer bij de Belastingdienst - werkt men ook nog “steeds aan het versterken van groen in de wijken, alsmede het vergroten van kindvriendelijkheid”. Daar zullen de bewoners van het TU-noordgebied, Voorhof-west en Buitenhof toch wel heel erg van opkijken als ze van de bestemmingsplannen kennis hebben genomen. Schaamt het gemeentebestuur zich dan werkelijk nergens voor?

Zou er enige hoop te putten zijn uit het hoofdstuk “Openbare ruimte en duurzaamheid”? “*Er wordt veel gebouwd, en tegelijkertijd worden steeds hogere eisen gesteld aan de kwaliteit van de openbare ruimte in termen van veiligheid, onderhoud, gebruik en beleving*”, lezen we. Wie die eisen stelt, is ons niet zo duidelijk, de gemeente in elk geval niet. De openbare ruimte wordt als gevolg van inbreiding en verdichting verhoudingsgewijs niet alleen steeds benepener, maar de gemeente presteert het om bij inrichting en beheer een volslagen gebrek aan kwaliteit tentoon te spreiden. Dat in vier jaar tijd zo’n 10% van het Delftse bomenbestand is verdwenen is daarvan al een stevige indicatie, maar in het zeer binnenkort te openen Poptapark wordt ook nog eens een uiterst versteende en steriele versie van “stedelijk groen” gegeven. Als *dát* de groene kwaliteit is die het grote tekort aan groene kwantiteit in Delft (zie gemeentelijke Nota Analyse Hoeveelheid Groen Per Woning), dan kunnen we het met de Delftse ecologie en *dús* met de kwaliteit van de openbare ruimte wel helemaal vergeten.

Maar ach, waar winden we ons over op? “In de komende twee jaar is er in Delft meer aandacht voor bomen”, en “zoekt het College ook naar meer stelselmatige mogelijkheden om vrije ruimte in de stad groen te maken”. Aan krom Nederlands geen gebrek in deze kadernota, en aan vage beloften evenmin. De kwaliteit van de groene ruimte zal ongetwijfeld af te lezen zijn aan hoge rekeningen van aannemers, maar van spontane natuurontwikkeling en het stelselmatig werken aan de verbetering van de ecologische structuur wordt al lang niet meer gedacht, is onze indruk.

Bepaald een gotspe kan genoemd worden dat de gemeente aan komt dragen met “een groene vinger in de stad” waar het om Midden-Delfland gaat. Omdat de recreërende Delftenaar daar zo van houdt “zullen aan de rand van Tanthof koeien in de wei worden neergezet”. Wat een bizar taalgebruik niet alleen, maar ook: waarom wil de gemeente dan met alle geweld het bouwplan Abtswoude 42 doorzetten dat die groene vinger van Midden-Delfland in de stad in de weg zal zitten? Wat een knoeiboel!

Maar het kan *nóg* tegenstrijdiger. “Delft heeft vele natuurvriendelijke oevers” wordt er beweerd, een bewering die alleen maar kloppend te krijgen is als we ervan uitgaan dat de opstellers van deze wartaal echt niet weten wat onder een natuurvriendelijke oever verstaan moet worden. Van de minstens 69 kilometer oeverlengte in Delft is er maar een zeer bescheiden aantal kilometers natuurvriendelijk, ook al omdat tegen de uitvoering van het programma van 46 km dat in 2000 (Waterplan Delft) startte, van de zijde van het groenonderhoud en de ontwerpers geweldige obstructie is gepleegd. De paar natuurvriendelijke oevers zoals die van de Delftse zoom en van de Emmalaan zijn letterlijk voor de poorten van de hel weggesleept.

Het is sowieso wonderlijk dat in de tekst van de kadernota enerzijds staat dat Delft “vele natuurvriendelijke oevers heeft”, maar anderzijds de doelstelling heeft om één op de vijf oevers natuurvriendelijk in te richten. Dat “vele” is kennelijk al flink minder dan 20%, dus helemaal niet veel. Die één of vijf is in feite een scherp naar beneden bijgestelde doelstelling, die zowel het waterbergingsbeleid als het waterkwaliteitsbeleid ernstig in de problemen brengt en die bovendien een schending betekent van de afspraken met het Hoogheemraadschap van Delfland. Het programma voor de 46 km oevers dient volgens afspraak in 2010 voltooid te zijn, en daarmee basta.

Met enige goede wil kun je deze verplichting ook vatten onder de “maatschappelijke verantwoordelijkheid op langere termijn”, die de gemeente noodzaakt “preventief te investeren in de inrichting van de stad”. De slechte luchtkwaliteit langs een hele reeks straten en wegen in Delft wordt niet bevorderd door op volle snelheid de bouwplannen er door te jassen, en pas daarna aan te komen met landschapsarchitecten om voor de schijn een groen gezicht te kunnen trekken. Een korte mededeling dat de TUDelft en BAM misschien een technische oplossing hebben die wellicht in Delft eens beproefd zal worden, zover gaat de interesse. En, o ja, alles nog eens in een samenhangend kader plaatsen: “een nieuwe visie op de openbare ruimte”. Wij houden ons hart vast - al weer een vlucht naar voren.

Zo slaagt de kadernota 2009-2012 er in heldere zaken behoorlijk mistig te maken. Het is ook nogal wat om de verborgen agenda open en bloot op tafel te leggen: Delft zal en moet de 100.000 halen, tot meerdere eer en glorie van bestuurders die van hun minderwaardigheidscomplex afgeholpen moeten worden. En die doelstelling komt het snelst tot zijn recht door de gemeente te degraderen door als faciliteitenbureautje voor de projectontwikkelaars te fungeren. Die willen wel bouwen. En verkopen. En dan weg zijn.

Wij hebben op nagenoeg alle bestemmings- en ontwikkelingsplannen gereageerd met visies die hadden kunnen leiden tot voldoende ruimte voor groen, bomen, ecologie en leefbaarheid, maar in nagenoeg alle antwoorden van de gemeente wordt verwezen naar onzekere en vage plannen en belofde aanpassingen, zoals die hierboven al zijn bekritiseerd. Vooruitzien is ons inziens beter dan genezen en dat vooruitzien moet ook langer duren dan de zittingsperiode van een college.

Vertrouwend u van dienst te zijn geweest, tekent.

Met vriendelijke groeten,

L.C. van Doorn